

СЕМІНАР ДЛЯ СЛУХАЧІВ ШКОЛИ ВИХОВАТЕЛЯ - СТАЖЕРА ЗДО (ПЕРШИЙ РІК РОБОТИ)

Лариса Бондарчук,
консультантка
КУ «ЦПРПП ВМР»

Ніна Сокиринська,
консультантка
КУ «ЦПРПП ВМР»

Наталія Лопатюк, вихователь-
методист ЗДО № 29

«ОПАНОВУЄМО НОВИЙ ЗАКОН «ПРО ДОШКІЛЬНУ ОСВІТУ»: ПЛАНУВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ДОШКІЛЬНИКАМИ».

СЕМІНАР ДЛЯ СЛУХАЧІВ ШКОЛИ ВИХОВАТЕЛЯ- СТАЖЕРА ЗДО ВМТГТА ВОРОНОВИЦЬКОЇ СТГ

Ніна
Сокиринська,
консультантка
КУ «ЦПРПП ВМР»

**ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗАКЛАДУ
ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ВІДПОВІДНО ДО ЗАКОНУ
УКРАЇНИ «ПРО ДОШКІЛЬНУ ОСВІТУ» ТА ІНШИХ
НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ**

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ТА ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЗАСАДАМИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ Є

❑ **ДИТИНОЦЕНТРИЗМ** ТА

❑ **ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ДО РОЗВИТКУ ДИТИНИ** ВІДПОВІДНО ДО ЇЇ

- ІНДИВІДУАЛЬНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ,
- ПОТРЕБ,
- ІНТЕРЕСІВ,
- ЗДІБНОСТЕЙ,
- ОБДАРУВАНЬ ТА
- СВОБОДИ ВИБОРУ.

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ТА ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЗАСАДАМИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ Є

- ❖ рівний доступ до здобуття дошкільної освіти;
- ❖ академічна доброчесність;
- ❖ академічна свобода педагогічних працівників;
- ❖ автономія суб'єктів освітньої діяльності (академічна, кадрова, організаційна, фінансова);
- ❖ пріоритет сімейного виховання дитини, педагогічне партнерство сім'ї та закладу дошкільної освіти;
- ❖ доступність, безоплатність, світський характер
- ❖ створення умов, зокрема інклюзивного чи спеціального освітнього середовища;
- ❖ створення безпечного та здорового освітнього середовища;
- ❖ обов'язковість здобуття дошкільної освіти дітьми старшого дошкільного віку відповідно до державного стандарту;
- ❖ цифровізація управлінських процесів у сфері дошкільної освіти;
- ❖ поєднання колегіальних та єдиноначальних засад управління закладом дошкільної освіти.

Закон України «Про дошкільну освіту»

Прийнятий Верховною Радою
України

06.06.2024 р. № 3788-IX

Вступив в дію 01.01.2025

Постійна адреса:

<https://zakon.rada.gov.ua/go/3788-20>

Освітній процес у закладі дошкільної освіти - це процес безпосереднього й опосередкованого впливу на розвиток дітей під час **спільної та самостійної** різноманітної діяльності.

Три важливі дії, які мають виконувати ЗДО

організовувати освітній процес

забезпечувати освітній процес

здійснювати освітній процес

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ДОШКІЛЬНУ ОСВІТУ»

Стаття 15. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

• ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС

• організовується відповідно до:

- Закону України “Про дошкільну освіту”,
- Закону України "Про освіту", інших нормативно-правових актів;
- Державного стандарту дошкільної освіти»; /БКДО/
- освітніх і парціальних програм;
- програми розвитку закладу дошкільної освіти;
- плану роботи на рік,

• спрямовується на

- розвиток особистості, обдарувань кожної дитини,
- досягнення результатів, визначених державним стандартом дошкільної освіти (БКДО)

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ДОШКІЛЬНУ ОСВІТУ»

Стаття 15. Організація освітнього процесу ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС

- **організовується** у безпечному, здоровому та інклюзивному чи спеціальному освітньому середовищі,
- **здійснюється** з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

**ЛИСТ МОН № 1/ 17853-25 ВІД 28.08.2025 «ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ
ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДІТЕЙ У 2025/2026 Н.Р.»**

- Діяльність дошкільних закладів у новому навчальному році продовжується в умовах правового режиму воєнного стану, що **зумовлює необхідність:**
 - гнучкої організації освітнього процесу з урахуванням безпекової ситуації в регіонах;
 - застосування різних типів організації освітньої діяльності та змішаних альтернативних форм здобуття дошкільної освіти;
 - посиленого забезпечення умов збереження життя і здоров'я дітей і працівників;
 - адаптації освітнього середовища та освітніх програм до викликів сьогодення

БЕЗПЕКА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Освітнє середовище, в якому перебувають дошкільники в нових соціальних умовах воєнного стану, має бути не лише **безпечним**, а й **інформативним**,
цікавим,
змістовним,

Стимулювати

- когнітивний,
- емоційно-ціннісний та
- діяльнісно-поведінковий розвиток дітей.

ОДНА ЗІ СКЛАДОВИХ БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ — ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ДИТИНИ.

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ДІТЕЙ

Вимоги до дорослих (педагогів, батьків)

- ❖ постійно спілкуватися з дітьми,
- ❖ бути поруч,
- ❖ відповідати на їхні запитання, враховуючи вікові особливості.

Відбір педагогами та батьками інформації, яка надається дошкільнику,

- ❖ має задовольняти його потреби у пізнанні світу
- ❖ сприяти повноцінному розвитку особистості.

Діти сприймають емоційні сигнали від дорослих, тому, говорячи про війнні події, необхідно контролювати свої емоції.

Ресурсна підтримка інформаційної безпеки:

Як говорити з дітьми про війну: поради психологів;

посібник «Як говорити з дітьми про війну»;

Як контролювати вплив новин і соціальних ЗМІ на себе,

Як пережити війну і не втратити здоровий глузд,

Дитинство у цифровому суспільстві: поради з техніки безпеки.

ВИМОГИ ДО ОБЛАШТУВАННЯ УКРИТТІВ

ЗДО № 47

**Наявність
обладнання для
організації
освітнього
процесу**

**Наявність ігрових
осередків
(куточок
творчості,
читання, тощо)**

ЗДО № 67

ЗДО № 57

ВИМОГИ ДО ОБЛАШТУВАННЯ УКРИТТІВ

ДОЦІЛЬНО ВИКОРИСТОВУВАТИ

- ☐ технічні засоби навчання,
- ☐ дидактичні, настільно-друковані ігри,
- ☐ різні види театрів,
- ☐ шашки, шахи,
- ☐ залучати дітей до малювання та
- ☐ поробок з паперу, природного матеріалу тощо.

ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

УСІМ ПЕДАГОГАМ ЗДО В УМОВАХ ВІЙНИ НЕОБХІДНО

володіти

елементарними
навичками подолання
тривожності, нападів
панічної атаки

вміти

переспрямувати
увагу конкретної
дитини, або дітей на
позитивні явища

знати елементарні
способи розслаблення
дитини у стані
нервового напруження

зацікавити дітей,
знайти способи
піднесення їхнього
настрою

ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Педагогічним працівникам, батькам вихованців, необхідно володіти елементарними навичками самодопомоги, психологічної допомоги дитині/дорослому у стані стресу.

На допомогу педагогічним працівникам ЗДО у контексті роботи з подолання кризових ситуацій та ліквідації їх наслідків в освітньому середовищі рекомендуємо Пам'ятку для керівників закладів освіти.

Під час організації взаємодії з дітьми працівникам дитячого садка слід послуговуватися листом МОН «Щодо комунікації з дітьми дошкільного віку з родин учасників ООС/АТО, внутрішньо переміщених осіб та організації взаємодії з їхніми батьками» від 12.12.2019 № 1/9-766.

ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ПЕДАГОГІВ

Цикл тематичних вебінарів

ООН ЮНІСЕФ

**ДНУ «Інститут модернізації
змісту освіти» МОН**

**Громадська організація
«ЛаСтрада-Україна»**

**Безоплатний курс підвищення кваліфікації «Перша психологічна допомога
учасникам освітнього процесу під час і після завершення воєнних дій»**

МОН РЕКОМЕНДУЄ ВИКОРИСТОВУВАТИ У РОБОТІ МАТЕРІАЛИ, РОЗМІЩЕНІ НА САЙТІ МОН:

- рубрику «Сучасне дошкілля під крилами захисту»;
- платформу розвитку дошкільнят «НУМО»;
- поради з надання першої психологічної допомоги людям, які пережили кризову подію;
- поради від експертів ЮНІСЕФ «Як підтримати дітей у стресових ситуаціях»;
- інформаційний комікс для дітей «Поради від захисника України»;
- хрестоматію для дітей дошкільного віку «Моя країна – Україна» з національно-патріотичного виховання.

МОЯ КРАЇНА - УКРАЇНА

Мета програми:

- ❖ об'єднання зусиль педагогів і батьків для зміцнення національної ідентичності дітей як ґрунту, на якому проростатиме справжній патріотизм;
- ❖ сприяння формуванню у дітей позитивного образу своєї країни, утвердження активної позиції громадянина, виховання ціннісного ставлення до своєї родини як частини українського народу, його історії, традицій, культури.

ДИСТАНЦІЙНА ФОРМА ЗДОБУТТЯ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Під час дистанційної взаємодії з дітьми доцільно використовувати синхронне й асинхронне навчання.

Синхронне навчання - педагог проводить онлайн-заняття в режимі реального часу,
асинхронне — вихователь записує відеозаняття або мотиваційне відео та передає його батькам для самостійного опрацювання дітьми.

Якщо дитина не може самостійно опрацювати наданий матеріал, то батьки опрацьовують його разом із дитиною. В умовах запровадження дистанційної форми організації освітнього процесу батьки мають стати партнерами педагогічних працівників. Тобто **перша робота має здійснюватися саме з ними, а вже далі з їхніми дітьми.**

ДИСТАНЦІЙНА ФОРМА ЗДОБУТТЯ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

- На час організації освітнього процесу в дистанційній формі, слід мати індивідуальний план роботи кожному педагогу.
- **План роботи** — документ, що встановлює точний перелік намічених робіт (заходів), які повинні бути виконані.
- **В плані необхідно зазначати:**
 - **зміст роботи** (робота з дітьми, з батьками, самоосвіта, організаційно-педагогічна тощо),
 - **термін та форму виконання** (платформи та сервіси за допомогою, яких буде відбуватися взаємодія з учасниками освітнього процесу, а також сайти, якими можна буде користуватися для самоосвіти та формування завдань для дошкільнят/батьків).

ДИСТАНЦІЙНА ФОРМА ЗДОБУТТЯ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

- Зміст дистанційних занять доцільно підпорядковувати важливим календарним датам, народним святam, сезонним природним явищам або темам, що не вимагають статичного положення малюків.
- Завдання для дошкільнят повинні подавати всі спеціалісти в ігровій формі (вихователь, учитель-логопед, практичний психолог, музичний керівник, інструктор з фізичної культури, керівники гуртка).
- **Звіт педагога** — письмове повідомлення про виконання певної роботи.
- Звіти бувають статистичні (цифрові) й текстові.
- Статистичні звіти пишуться на спеціальних, виготовлених друкарським способом бланках, текстові — на звичайному папері.
- При складанні звітів педагогам слід вказувати посилання на підготовлені матеріали.
- Термін та моделі звітів визначаються наказом ЗДО.

ДОТРИМАННЯ ВИМОГ САНІТАРНОГО РЕГЛАМЕНТУ

Перегляд мультфільмів, розважальних передач не частіше 1 разу на день. Тривалість перегляду не повинна перевищувати 20 хвилин на день для дітей 3-4 років і 30 хвилин для дітей 5-6 років.

Заняття з використанням комп'ютерів дозволяється проводити для дітей старшого дошкільного віку два рази на тиждень (не більше одного разу протягом дня)

Безперервна тривалість роботи з комп'ютером не повинна перевищувати 10 хвилин. Після занять з дітьми проводять зорову гімнастику.

Заняття з використанням ТЗН з дітьми молодшого та середнього дошкільного віку проводяться у разі згоди батьків не більше 10 хвилин. Для дітей старшого дошкільного віку - 15 хвилин».

- розділ XII Санітарного регламенту

Для організації дистанційної освіти дітей з ООП, варто впровадити тренерську модель надання освітніх послуг, коли вихователь переважно консультує батьків дитини з ООП щодо того, як її розвивати, заспокоїти

ЛИСТ МОН № 1/ 17853-25 ВІД 28.08.2025 «ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДІТЕЙ У 2025/2026 н.р.»

- **Освітній процес у ЗДО** ґрунтується на культурних цінностях Українського народу, інших цінностях і принципах, визначених законами України **«Про дошкільну освіту», «Про освіту».**

▣ **Кожен ЗДО повинен:**

- ❖ відповідати державному стандарту дошкільної освіти (БКДО);
- ❖ використовувати освітні та парціальні програми;
- ❖ створювати безпечне, здорове та інклюзивне чи спеціальне освітнє середовище;
- ❖ урахувати вікові та індивідуальні особливості дитини;
- ❖ вибудовувати партнерські взаємодії з батьками.

ЛИСТ МОН № 1/ 17853-25 ВІД 28.08.2025 «ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДІТЕЙ У 2025/2026 н.р.»

ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

ПІДХОДИ

- особистісно о орієнтований
- діяльнісний
- інтегрований
- ігровий
- компетентнісний

Планування освітнього процесу здійснювати з огляду на потреби, інтереси та можливості дітей; відповідно до освітньої програми закладу, без жорсткого обмеження кількості чи тривалості занять.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗДО

- **Організовувати освітній процес - з урахуванням збалансованого поєднання:**
 - спеціально організованої діяльності, що проводиться вихователем;
 - партнерської діяльності, у якій вихователь і дитина є рівноправними учасниками освітнього процесу;
 - самостійної діяльності, у якій дитина є ініціатором власної активності.
- **Для дітей раннього та молодшого дошкільного віку** - використання спеціально організованих видів діяльності (фронтальні та групові форми роботи), з підвищеною увагою та супроводом з боку вихователя.
- **Для дітей середнього та старшого дошкільного віку** - врахування зміни провідного виду діяльності з предметно маніпулятивної на ігрову, передбачає переважання самостійної та вільної діяльності дошкільників.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

➤ Педпрацівникам, які проводять окремі заняття з фізкультури, музики, англійської мови **рекомендовано долучатись до освітнього процесу, який проводить вихователь у групі з дітьми упродовж усього часу перебування дитини в закладі, поєднувати їх зі змістом інших освітніх напрямів та включати до щоденного розкладу групи.**

➤ Основний акцент при організації освітнього процесу переноситься з кількісних показників, пов'язаних із проведенням занять, на **якість педагогічної взаємодії та створення розвивального освітнього середовища.**

ЛИСТ МОН № 1/ 17853-25 ВІД 28.08.2025 «ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

- У своїй роботі педагоги та батьки можуть скористатись корисними порадами від фахівців та відео заняттями для дітей дошкільного віку на онлайн-платформі НУМО, що створена та функціонує за підтримки ЮНІСЕФ на сайті МОН.
- З **метою** найкращого забезпечення інтересів і потреб вихованців, досягнення ними результатів навчання, визначених державним стандартом дошкільної освіти, та
- **з урахуванням**
 - особливостей і специфіки місцезнаходження та діяльності,
 - фахової підготовки та академічної свободи педагогічних працівників,
 - контингенту вихованців тощо
- **заклади дошкільної освіти мають право**
 - - комбінувати, - інтегрувати, а також- в інший спосіб адаптувати обрані ними освітні та парціальні програми.

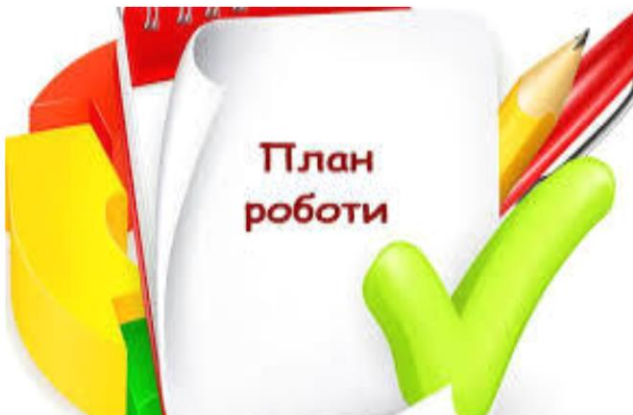
ПРОФЕСІЙНИЙ СТАНДАРТ «ВИХОВАТЕЛЬ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ».

для організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу вихователь має володіти **прогностичною компетенцією**.

вміти планувати та прогнозувати результати освітнього процесу,

бути здатним до

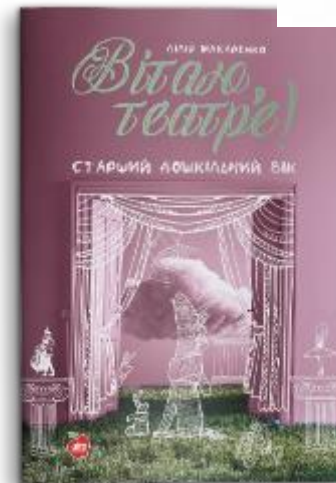
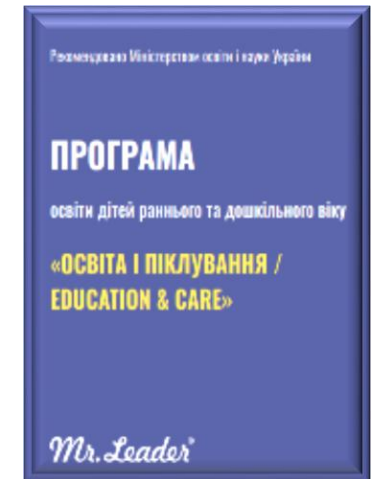
- самоорганізації,
- документування
- професійної діяльності.

Уміння та навички для цього:

- складати перспективний та календарний плани освітньої роботи в різних вікових групах;
- використовувати різні підходи до планування;
- формувати та зберігати професійну документацію.

ОСВІТНІ ПРОГРАМИ НА 2025/2026 Н. Р.

КОМПЛЕКСНІ та ПАРЦІАЛЬНІ ПРОГРАМИ

ОРГАНІЗАЦІЯ БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

Лист МОН №1/3737-22 від 29.03.22 року

«Про забезпечення психологічного супроводу учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні»

Лист МОН від 02.04.2022 № 1/3845-22

«Про рекомендації для працівників закладів дошкільної освіти на період дії воєнного стану в Україні»

➤ **Лист МОН від 31.05.2023 № 4/1798-23**

«Рекомендації щодо організації діяльності ЗДО в літній період в умовах воєнного стану»

➤ **Лист МОН від 20.06.2023 № 1/8820**

«Про організацію безпечного освітнього простору в закладах дошкільної освіти та обладнання укриттів».

Додатки до Листа МОН «Про рекомендації для працівників ЗДО на період дії воєнного стану в Україні» від 02.04.2022 № 1/3845-22

❖ Методичні рекомендації:

- «Щодо здійснення освітньої діяльності з питань дошкільної освіти на період дії правового режиму воєнного стану» (додаток 1);
- «Щодо здійснення заходів захисту вихованців під час освітнього процесу в умовах воєнного стану та надзвичайної ситуації» (додаток 2);
- ❖ «План дій вихователя закладу дошкільної освіти у випадку надзвичайної ситуації» (додаток 3).

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА:

1. Закон України «Про дошкільну освіту» від 06.06.2024 р. № 3788-IX
<https://zakon.rada.gov.ua/go/3788-20>
2. Професійний стандарт «Вихователь закладу дошкільної освіти»
3. Світлана Макарікова Практичні Ресурси для Педагогів ЗДО Сайт Педрада:
https://oplatforma.com.ua/article/1929-obovyazkova-dokumentatsyavihovatelya?utm_source=letter_project&utm_medium=email&utm_campaign=letter_PUDZ_project_mixed_16.06.2025
4. Лист МОН № 1/ 17853-25 від 28.08.2025 «Щодо організації дошкільної освіти дітей у 2025/2026 навчальному році»
5. Санітарний регламент для дошкільних навчальних закладів, затв. Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 24.03.2016 № 234;

Дякую за увагу!